

Kdo sem vaš predavatelj:

Janez Dulc, univ. dipl. inž. strojništva

- predavatelj in samostojni raziskovalec na področju trženja, kakovosti, varnosti in tehnične zakonodaje,
- predavatelj v Višjem strokovnem izobraževanju,
- z dolgoletnimi menedžerskimi izkušnjami v industriji in tudi
- sodelavec pri uvajanju nove tehnične zakonodaje v RS od leta 1999 dalje.

Vsak dan bolj ugotavljam, kako je **poznavanje aktualnih sprememb v gospodarstvu in v družbi nasploh** nujni sestavni del splošnega znanja in kako tesno je to povezano s področji, kot so vodenje, kakovost, trženje, varnost .... Ker sem večino tega, kar predstavljam, preskusil tudi v praksi, so moja, na videz sicer teoretična izhodišča, še kako realna. Kličem k drugačnemu pristopu v izvajanju stalnih izboljšav in ponujam rešitve zasnovane na realni oceni stanja in z ocenjevanjem tveganj. Prisegam na timsko delo!

Bogate izkušnje sem si nabiral predvsem, ko sem **dvajset let deloval v različnih podjetjih** na Dolenjskem. Tako sem deset let v enem od njih vodil razvojne aktivnosti, ko smo s sodelavci postavljali temelje podjetja, ki je bilo dolgo časa eno najuspešnejših v Sloveniji. Kot direktor sem deloval tudi v podjetju, ki je med prvimi v Sloveniji pridobilo status dobavitelja A v sistemu RENAULT. Poleg tega pa sem vodil tudi podjetje, ki je svoj vstop na trg oblazinjenega pohištva učinkovito zgradilo po izvorni poti.

Ob pojavljanju prvih znakov **tajkunstva** sem se umaknil iz menedžerskih struktur, ker sem bil prepričan, da nastajajoči slovenski model lastninjenja ni prava pot do cilja v opevani zgodbi o slovenskem uspehu. Nisem se bal tujega kapitala, nevarnost pa sem takrat, pred dvajsetimi leti, zaznal in na njo opozarjal v povzpethih domačih kapitalistih brez pravega znanja in strategij. Nisem se bal tujega kapitala, bal sem se takih domačih kapitalistov.

Pred 20 leti, ko je Slovenija delala prve korake za vstop v EU 20, sem se aktivno vključil v prenos **evropske tehnične zakonodaje** v Slovenijo, vpeljevanje in prevzemanje novega pristopa pri nas in s tem nastajanje ter utrjevanje novih pogojev pri dajanju proizvodov na trg. Glede tega sem prepričan, da bi z boljšim pristopom na strani zakonodajalcev in proizvajalcev lahko dosegli tudi še boljše rezultate. V zadnjih letih še naprej aktivno spremljam prenove tehnične zakonodaje in nudim pomoč in nasvete povsod tam, kjer v tehnični zakonodaji (in standardih) vidijo

Zelo kritičen sem do **položaja inženirstva v družbi**. Ob vsaki priložnosti vabim: INŽENIRJI STOPIMO NAPREJ!

Ne sprejemam nepravilni **odnos do človeka in okolja** povsod tam, kjer npr. zaposleni niso obravnavani kot najpomembnejši deležnik, pred: kapitalom, lastniki, kupci, dobavitelji. Intelktualni kapital je pomembnejši od finančnega kapitala, materialnega premoženja ... Varost in varovanje okolja v naših organizacijah oz. povsod okrog nas ne more in ne sme biti podrejeno ekonomski in finančni uspešnosti, produktivnosti, interesom kateregakoli ožjih delov družbe.

Moje »minulo delo« je tudi 20 letno delo v gospodarstvu v vodstvenih delih na področjih razvijanja in tudi pri vodenju več podjetij na Dolenjskem. Izkušnje (pa ne najboljše) imam pa tudi pri 20 letnem delu kot javni uslužbenec ... Ne sprejemam neučinkovitosti tega sicer nujno potrebnega dela naše družbe (javnega sektorja); prvih 20 let mojega dela v gospodarstvu mi daje kompetence, da povem in javno in utemeljeno izkazujem to, kar sem ugotovil in ugotavljam v drugi polovici svojega 40 letnega dela. Predvsem pa ne sprejemam že kar vsesplošnega »prepričanja«, da se ne da nič narediti in nič bistveno spremeniti. Še posebej, ker vem, da k takšnemu stanju v družbi največ prispevajo tiste strukture in tisti, ki so do tega pripeljali zaradi svojega neznanja, nesposobnosti, lahkomišelnosti, pohlepa ..., mnoge je (nas je ?) žal tudi »povozil čas«, in se vsi ti sedaj borijo (borimo) samo še za svoj položaj oz. obstoj. (Za sedaj sebe med njih še ne prištevam.)

Se pa povsod tam, kjer je to možno, po svojih močeh prizadevam dati svoj prispevek, da inženirstvo dobi v našem okolju tisti položaj, ki mu pripada in ki ga je nekdaj že imelo. Inženirji moramo postati mnogo bolj pomemben in aktiven dejavnik v razvoju naše družbe, vsaj enakopravni, če ne kar vodilni deležniki v naših organizacijah, ki nujno potrebujejo še večji zagon na poti uspeha v tem času v globalnem svetu. Strokovno znanje, komunikativnost, sodelovanje, kreativnost, inovativnost ..., to so stvari, ki se jih mora pri inženirjih stalno razvijati, da bodo s svojimi širokimi kompetencami kos zahtevnim nalogam. Sicer pa ne samo inženirji, vsi zaposleni povsod in ob vsaki priliki ne smejo biti samo "številke", ampak najpomembnejši deležnik v podjetju, pred lastniki, pred stroji, pred finančnim kapitalom ..., najpomembnejši je intelektualni kapital.

To bomo dosegli tudi s tem, da bomo dali pravo mesto znanju, še posebej inženirskemu.

Sem univerzitetni diplomirani inženir strojništva z dvajsetletnimi delovnimi izkušnjami v gospodarstvu. Potem, ko kot uspešen direktor pred slovensko osamosvojitvijo in v njenem začetku nisem sprejel tajkunstva, od tedaj delam predvsem v državni upravi. Kot inženir spremljam evropsko tehnično zakonodajo, njeno razvijanje in implementacijo ter konkretno uporabo na proizvodih na trgu. Med drugim sem tudi, vse od začetka višješolskega izobraževanja v RS, predavatelj na več Višjih strokovnih šolah na področjih kakovosti, trženja, varnosti in sem (so)avtor nekaterih katalogov znanj za posamezna predmetna področja. Delovne izkušnje, tudi veliko dodatnih znanj in vedenj, sem si pridobil v časih pred pohodom tajkunstva kot: direktor razvoja in direktor projektov v TRIMO Trebnje, direktor samostojnih organizacijskih enot v IMV Novo mesto in ADRIA Caravan Novo mesto, direktor TOM Mirna. Vodil sem med drugim podjetje, ki je prvo v Sloveniji (nekdanji Jugoslaviji) pridobilo status A - dobavitelja v sistemu Renault po kriterijih EAQF.

Od leta 2000 tekoče in aktivno spremljam proces implementacije evropske tehnične zakonodaje v slovenski prostor. Poznavanje in razumevanje razmer v zagotavljanju skladnosti in varnosti proizvodov pri slovenskih in tujih proizvajalcih in sploh na Notranjem trgu EU mi ni v ničemer tuje. Še vedno je veliko nepravilnosti in s tem neizkoriščenih priložnosti za proizvajalce in za družbo, da bi imeli na trgu varne in okolju prijazne proizvode, kar je cilj EU zakonodaje. Skladnost proizvodov je marsikdaj zagotovljena zgolj samo na papirju. Vsebinsko zagotavljanje skladnosti in s tem varnosti proizvodov je daljši proces, ki zahteva med drugim tudi še več vlaganj v znanje in ki ga morajo dajati tudi izobraževalni sistemi. Sicer pa nerazumevanje in nespoštovanje zakonodaje obravnavam in predstavljam kot družbeno neodgovornost tudi kot tržno nevarnost. ....

Zelo kritičen je moj pogled na zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu v naših organizacijah!

Kljub pogostim menjavam svojih delovnih področij, vej gospodarstva (strojogradnja, montažne gradnje, gradbena statika in fizika, avtomobilska industrija, težka tekstilna konfekcija, pohišvena industrija, nadzor trga, državna uprava, izobraževanje, predavanja, svetovanje,...) vseskozi ohranjam svojo osnovno usmeritev – poudarek na trženjskem pristopu nastopanja in vodenja organizacij na trgu, ob vključevanju načel kakovosti, družbene odgovornosti in poslovne odličnosti.

Predvsem imam bogate izkušnje in precej dobro poznam dogajanja in razmere v slovenski industriji še iz časov pred slovensko osamosvojitvijo in po njej in sploh vseskozi kritično spremljam vsa dogajanja v Sloveniji

in okoli nje. Kot predavatelj bi se opisal, če rečem, da sem dobronameren kritik, izkušen svetovalec in predavatelj z ostrino.

Opažam, da so premnoga manjša podjetja na določenih področjih, na primer pri pripravi svojih proizvodno-prodajnih programov in dejavnosti za svoje poslovanje v Sloveniji v okviru EU, v času svetovne globalizacije, nepripravljena, brez jasnih vizij in strategij. Ob svojem majhnem tržnem deležu in ostri svetovni konkurenci nemalokrat ne najdejo svojih tržnih niš in se ne znajo ustrezno pozicionirati na trgu. Ne izkoriščajo svojih prednosti v prilagodljivosti, visokem strokovnem znanju in veliki pripadnosti podjetju na strani zaposlenih. Ne vidijo pravih poti na poti k uspehu, kot jih kažejo svetli primeri odličnih slovenskih podjetij.

Kritičen sem do slovenske družbe, ki ne zna v ospredje svojih aktualnih dogodkov postavljati le pozitivne primere prave slovenske zgodbe o uspehu.

Zavedam se, da je poznavanje aktualnih sprememb v gospodarstvu nujni sestavni del splošnega znanja in kako tesno je to povezano s področji, kot so vodenje in načrtovanje, kakovost, trženje in varnost.

Ker sem večino tega, kar predstavljam, preskusil tudi v praksi, so moja, na videz sicer teoretična izhodišča, še kako pravilna. Kličem k drugačnemu pristopu in ponujam rešitve zasnovane na realni oceni stanja.

Sem avtor več člankov in pogost aktivni udeleženec strokovnih srečanj in konferenc v Sloveniji.

Tudi sam se še vedno izobražujem, pa tudi sodelujem in svetujem tam, kjer znajo ceniti znanje in izkušnje. Le-to prenašam tudi na mlajše in starejše v procesu višješolskega izobraževanja na več šolah v RS kot predavatelj za področja trženja, kakovosti in varnosti.

V svojem nastopanju v okolju pozivam, da se v ospredje v organizacijah in tudi sicer v družbi enakopravno postavi tiste strukture družbe, ki ustvarjajo pravo dodano vrednost. To morajo biti prvenstveno tudi inženirski kadri z znanjem in sposobnostjo, temelječe na izkušnjah in spoznanjih sodobne tehnike in tehnologije, podprte z zdravo ekonomijo in družbeno odgovornostjo. Ti potenciali se morajo aktivno vključiti v temeljne procese v podjetjih in drugih organizacijah in to naj bodo pravi trženjski procesi. Pri tem seveda trženje (s tujko: marketing) ni samo prodajanje s poudarkom na oglaševanju in drugih oblikah trženjskega komuniciranja, pravo trženje je razvijanje temelječe na raziskovanju. Ko govorimo o razvijanju, ne smemo ostajati samo na razvijanju novih proizvodov, razvijati je potrebno vedno celoten trženjski splet, s katerim organizacije nastopajo na trgu (proizvod, cena, prodajne poti, trženjsko komuniciranje, procesi, ljudje, fizični dokazi in še kaj). Razvijati je potrebno torej tudi (celovite!) procese, ne samo proizvode, in inženirji morajo pri tem postati glavni kreatorji in gonilna sila.

Kdo naj vse to dela, odloča? Sposobni (!) ljudje, tudi inženirji! Nič več samo tisti, ki so pripeljali družbo v nesprejemljivo stanje, kjer prevladuje kapital in vse negativnosti povezane z njim ter človeka obravnavajo samo še kot številke in strošek. Vsi, ki imajo ustrezne (zdrave!) kompetence, naj bodo gonilna sila, in ti morajo v podjetjih spremeniti ne samo proizvodne procese, kjer se še mnogo preveč dela z zastarelo tehnologijo in nekonkurenčno produktivnostjo, ampak celotne poslovne procese. Povsod pa mora pri tem priti v ospredje razvijanje odnosov do ljudi in okolja. Nič ni pomembnejše od varnosti in zdravja ljudi ter varovanja okolja. Marsikje bo potrebno spremeniti osnovno miselnost! Inženirji: raziskovalci, razvijalci, konstrukterji, tehnologi, logistiki, vzdrževalci ... morajo priti v ospredje in na čelo vseh tistih projektnih timov, ki bodo naše gospodarstvo (in tudi druge dele družbe) na mnogih ključnih mestih popeljali na pravo pot razvoja.

S spoštovanjem.

Janez Dulc

INŽENIRJI STOPIMO NAPREJ !